

รายการวิทยุ Human Talk

รายการวิทยุ Human Talk ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 15 เมษายน 2561

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า ช่วงสงกรานต์ก็เป็นช่วงที่คนไทยให้ความสนใจมากขึ้นเรื่อยๆ ได้กลับไปพบพ่อแม่ผู้สูงอายุ มองว่าเป็นประเพณีที่สำคัญเท่ากับปีใหม่ ปีใหม่ของเราเป็นปีใหม่ฝรั่ง สงกรานต์ก็เป็นปีใหม่ของคนไทย สงกรานต์ในเอเชียก็สำคัญ ที่มาทำงานในประเทศไทยเช่น ชาวกัมพูชา ชาวพม่า ชาวลาวก็กลับบ้านไปมาก ในช่วงสงกรานต์นอกจากเรื่องความปลอดภัยแล้วก็ต้องกล่าวถึงสังคมผู้สูงอายุ นักการเมืองหลายพรรคให้ความสนใจมากขึ้น ล่าสุด พรรคเพื่อไทยก็ออกมาแล้วว่าจะมีนโยบายเรื่องนี้ ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์เชื่อว่า การเลือกตั้งครั้งนี้คงจะมีความพยายามหานโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ปัญหาผู้สูงอายุถ้ามองแบบในอดีตก็เป็นลักษณะสังคมสงเคราะห์ มองว่ามีปัญหาสุขภาพ ความเหงาเพราะว่าลูกหลานไม่มาดูแล ปัญหาเรื่องรายได้

ในยุคต่อไป สุขภาพของคนเปลี่ยนไปมาก อายุ 60 ปีก็ยังสามารถทำงานได้ ครึ่งหนึ่งก็น่าจะมามองถึงบทบาทของผู้สูงอายุในการที่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สังคมมีคุณค่ามากขึ้น เพราะว่าเขาเหล่านี้ก็มีประสบการณ์ หรือมีความรู้ที่มันลึกซึ้ง เรียกว่า Wisdom เพราะฉะนั้นถ้ามีโอกาสได้ทำงานร่วมกับคนอื่น เป็นที่ปรึกษาหรือตำแหน่งอื่นๆ ปัญหาเรื่องผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งก็จะหายไป ก็เอารายได้เหล่านี้เข้ามาจุนเจือ อย่างตัวศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์เอง อายุ 73 ปีแล้วแต่ยังไม่เคยหยุดการทำงาน อยากมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ จะทำให้ทำงานได้ดี วันก่อนได้เจอท่านอานันท์ ปันยารชุน ท่านก็ยังทำงานอยู่ ท่านก็มีอายุ 86 ปี ถ้าเราจะศึกษาผู้สูงอายุ เราต้องดูประเทศอื่นเป็นหลัก เช่น ญี่ปุ่น ซึ่งเรามองว่า

อายุ 65 - 75 ปีเป็นผู้สูงอายุวัยต้น

อายุ 75 - 85 ปีเป็นผู้สูงอายุวัยกลาง

อายุ 85 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุที่แท้จริง

ในเมืองไทย เมื่อคนมีอายุ 60 ปีก็มีปัญหา แต่ก็ต้องชมเชยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาว่า ในการปฏิรูปด้านหนึ่งของท่าน ได้มีการระบุไว้ว่าจะมีการเกษียณเมื่ออายุ 63 ปี ประเทศก็ขึ้นไปอายุ 65 ปีแล้ว เรื่องนี้ควรรับผิดชอบคนอายุ 63 ปีไม่ได้มีปัญหาอะไร ไม่ควรจะบอกว่าบางคนอยู่ได้ บางคนอยู่ไม่ได้ คนจะเกษียณที่อายุ 63 ปี เพียงแต่คนรุ่นหลังอาจจะตกใจ เพราะคนที่เขาคาดว่าจะเกษียณก็ไม่เกษียณทำให้ต้องรอต่อไป วันนี้ที่ศาล อัยการ มหาวิทยาลัย ก็มีการต่ออายุมากมาย อย่างมหาวิทยาลัยบางแห่งในโลกก็ไม่มีเกษียณอายุ แม้จะมีอายุ 70 ปีขึ้นไปจนถึง 90 ปีก็ยังคงทำงานอยู่ของไทยมีนโยบายต่อ 5 ปี แล้วบางครั้งก็อาจจะต่ออีก 5 ปี คน อายุ 70 ปีที่มีความสามารถก็ยังคงมีอยู่มากมาย

ควรมีการแบ่งชนิดผู้สูงอายุและสร้างค่านิยมเห็นว่าคนที่มียุ่่มากขึ้นก็ไม่ใช่คนน่าสงสาร หรือต้องไปขอเงิน บำนาญหรือเงินลูกหลานตลอดเวลา บางที่ท่านเหล่านั้นก็จะมึบทบาทหน้าที่ ถ้าพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชายังไม่ได้ทำ ก็ควรจะทำ 2 อย่าง การสงเคราะห์ผู้สูงอายุก็ต้องทำต่อไป เช่น การให้เบี้ยต่างๆ แต่ ก็ต้องพัฒนาทุนมนุษย์ของผู้สูงอายุด้วย เขาต้องอยู่ในการจ้างงาน แต่เป็นการจ้างงานแบบที่ปรึกษามากกว่า ต้องการกิจกรรมบางอย่างที่

เปลี่ยนไป แต่ก่อนเขาทำงานประจำ อาจจะเปลี่ยนเป็นทำงานแค่ 3 วันต่อสัปดาห์ แล้วก็ต้องสร้างการพัฒนาฝีมือหรือความรู้ของเขาขึ้นมา ซึ่งก็ไปดูงานที่ญี่ปุ่นได้ ไทยมีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานแต่จำกัดอยู่เฉพาะหนุ่มสาว

ในความเป็นจริงแล้ว ประเทศไทยควรกำหนดให้เกษียณที่อายุ 65 ปี สมัยนี้มีสุขภาพอนามัยที่สูงขึ้น ควรจะมีนโยบายพัฒนาทุนมนุษย์ผู้สูงอายุ ส่วนที่ดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยก็ทำต่อไป ภาคเอกชนก็น่าสนใจมากขณะนี้ มีสถาปนิกที่จะจัดรูปแบบบ้านให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ด้วยกันได้ แล้วจัดระบบให้เขาสะดวกสบาย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีอาจารย์มากแล้วก็อาจารย์ก็สูงวัยมากด้วย เขาก็อยากจะอยู่ด้วยกัน ถ้าเขาอยู่ด้วยกันก็ไม่อยากจะอยู่แค่เฉพาะผู้สูงอายุแต่อยากจะอยู่คนรุ่นใหม่ที่เข้ามาด้วยจึงสร้างความหลากหลายขึ้นมา

คุณวิชัย วรธานีวงศ์กล่าวว่า ณ วันนี้ เราค่อนข้างจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ ผู้สูงอายุจำนวนมากเป็นตัวอย่งที่ดีในการดูแลสุขภาพและปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกหลาน ขณะเดียวกัน คนอายุ 60 ปีขึ้นไปนั้น ในสภาพปัจจุบัน หลายท่านมีประสบการณ์มาก พี่เลี้ยงหรือเป็นที่ปรึกษาได้ ไม่ว่าภาครัฐกิจหรือภาครัฐก็สมควรดูแลท่านให้ดีขึ้น อย่าปล่อยให้เพชรได้รับการดูแลเอาใจใส่ ต้องช่วยกันอย่างจริงจัง

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า การทำงานตลอดเวลาจึงไม่ทำให้รู้สึกว่าเป็นคนแก่ ควรทำงานที่เป็นที่ต้องการของสังคมแม้จะไม่มีการประจำ อาจจะเป็นที่ปรึกษาหรือคนที่เป็นครูมาก่อน หรือคนที่เป็อาจารย์มหาวิทยาลัยมาก่อน สามารถทำอะไรได้มากถ้าคนเหล่านั้นเน้นความยั่งยืนของชีวิตของเขา ยั่งยืนของเขาก็คือต้องดูแลสุขภาพให้ดี ต้องมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต คนแก่ที่มีความรู้ไม่ทันสมัย เขาพูดถึง Eastern Economic Corridor ไม่เข้าใจ พูดถึงรถไฟฟ้าก็ไม่รู้ พูดถึงดิจิตอลก็คิดว่าไม่เกี่ยวกับตนเอง นี้คนรุ่นใหม่ต้องเป็นแนวร่วมกับคนรุ่นเก่า เพราะคนรุ่นเก่ามีประสบการณ์ ถ้าคนเราไม่เรียนรู้จากประสบการณ์หรือความล้มเหลว ก็จะเป็นคนรุ่นใหม่ที่ล้มเหลวไปเรื่อยๆ อยู่ที่ทัศนคติของคนรุ่นใหม่ เมื่อวันก่อนมีนักการเมืองบอกว่าคนรุ่นใหม่ไม่ใช่คนอายุน้อย ในด้านการเมืองหมายถึงคนที่ไม่เคยเล่นการเมืองมาก่อน อาจจะเป็นคนรุ่นใหม่เพราะมีความคิดใหม่ คนที่ประสบความสำเร็จอายุ 20 ปีกว่าๆ เมื่อล้มเหลวก็อาจจะลุกขึ้นมาไม่ได้ก็ได้ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานของผู้สูงอายุน่าจะเกิดที่กระทรวงแรงงาน แต่ตอนนี้คำว่ามนุษย์ไปอยู่ที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงช่วงแรงงานไม่ใช่คำว่ามนุษย์จึงคิดว่าเป็นแรงงานตามโรงงานทั่วไป แต่คำว่ามนุษย์ไปอยู่ที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ความจริงแล้วความมั่นคงของมนุษย์ คือเมื่อเป็นมนุษย์แล้วก็ต้องมีอะไรที่ดูแลเขา จริงๆแล้วคือสวัสดิการ แต่บางคนไม่ต้องการสวัสดิการเพราะมีรายได้ ต้องมองทุนมนุษย์เป็นจุดแข็งของผู้สูงอายุ เพราะเขาสะสมมานาน ก็เหมือนที่คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา พูดไว้จักรยานเมื่อขี่ไป 3-4 ปี มันก็หมดค่า แต่มนุษย์เมื่อมีอายุมากขึ้นได้รับการพัฒนา ปลูกฝัง อบรมอยู่ตลอดเวลาที่มีค่ามากยิ่งขึ้น เมื่อไปดูนโยบายรัฐบาล เช่น ที่สำนักงบประมาณ สำนักงบประมาณก็ไม่ได้คิดถึงเรื่องผู้สูงอายุ มองว่าคนสูงอายุแล้วคือคนแก่ คนแก่ก็มีหลายชนิด คนแก่ไม่เอาไหนกับคนแก่ที่ทำงานอยู่ เพราะฉะนั้นเราต้องช่วยกัน

Bashar al-Assad ประธานาธิบดีซีเรียมีปัญหาในประเทศมาก แต่ก่อน ในซีเรียก็มีสงครามกลางเมือง ประธานาธิบดีคนนี้เป็นคนเก่งจึงไปฟังปูดินกับอิหร่าน และในที่สุดอเมริกาที่เคยคิดว่าจะเข้าไปแก้ปัญหาจึงยอมให้เขาอยู่ต่อในตำแหน่งประธานาธิบดีซีเรีย รัฐบาลอเมริกันจะดูแลเฉพาะเรื่อง ISIS พื้นที่บางส่วนของซีเรียซึ่ง ISIS ปกครองอยู่ รัฐบาลโอบามาและทรัมป์ก็เลยมีทหารอยู่ประมาณ 2000 คน ซีเรียเศร้าเพราะประธานาธิบดีคนปัจจุบันขาดมนุษยธรรม ต้องการจะไล่ขยี้คนที่ต่อต้าน หลังก็ใช้อาวุธเคมีเชื้อโรค (Chemical

Warfare) ประเทศที่ใช้ก็ผิดกฎหมาย ทรัมป์ฉลาด แม้จะทำไป 2 ครั้งแล้ว ทรัมป์ไม่บ่มบ่ามแต่ไปปรึกษา อังกฤษและฝรั่งเศส 2 วันที่แล้วจึงยิงจรวดเข้าไปที่ตามัสกัสซึ่งเป็นแหล่งผลิตอาวุธเชื้อโรค จึงเกิดปัญหาขึ้นมาว่า ในอนาคตข้างหน้า ถ้าประธานาธิบดีซีเรียทำอีก รัฐบาลในโลกจะอย่างไร เพราะรัฐบาลซีเรียชุดนี้ได้รับการปกป้องจากปูตินและรัฐบาลอิหร่าน การเมืองในโลกโหดร้าย คนเป็นผู้นำฆ่าคนไป 5-6 แสนคน แต่มีรัฐบาล 2 รัฐบาลไปสนับสนุนเขา เขาก็ยังอยู่ได้ คนไม่ดีก็อยู่ได้ แต่ก่อนจะมีพวกกบฏ เขารู้ว่าประธานาธิบดีคนปัจจุบันของซีเรียไม่ยุติธรรมต่อคนบางกลุ่ม จึงเกิดการต่อต้าน ตอนหลัง รัสเซียกับอิหร่านเข้าไปเพราะไม่ยอมให้อเมริกามีบทบาทสูงในตะวันออกกลาง แบ่งให้เห็นว่าการเมืองไม่มีความถูกต้อง ที่น่าสนใจก็คือ ตามปกติ ทรัมป์จะดูว่า เมื่อพูดอะไรก็จัดการทันที แต่ครั้งนี้เขาฉลาดขึ้นจึงไปขอความร่วมมือจากผู้นำ 2 ประเทศคือ ฝรั่งเศสกับอังกฤษ เพราะฉะนั้นการโจมตีครั้งนี้จึงมีความร่วมมือกันระหว่างสามประเทศ ก็ต้องยกย่องเขา เพราะตามปกติ เขาจะบ่มบ่ามทำเองคนเดียว ถ้าเราเป็นชาวซีเรียก็เหมือนเกิดมาแล้วมีกรรม เด็กที่อายุ 12 ถึง 16 ปีในซีเรียไม่มีการศึกษา ไม่มีสาธารณสุข คนก็ถูกปลุกกระตมให้เป็น ISIS ซีเรียเป็นตัวอย่างรัฐที่ล้มเหลว มีโรงพยาบาลแต่ถูกยิง ใครเป็นศัตรูกับประธานาธิบดีคนปัจจุบันก็จะถูกยิงหมด เพื่อให้เขาอยู่รอด จริงๆแล้วเขามีประวัติเป็นหมอด้วย เป็นคนระดับมันสมองแต่บ้าอำนาจ แล้วไปนำการเมืองระหว่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง

คุณวิชัย วรธานีวงศ์กล่าวว่า นี่เป็นตัวอย่างวิกฤตผู้นำที่ประเทศนั้นต้องรับกรรมไป ใครที่ได้ผู้นำที่ดีไม่บ้าอำนาจ คอยดูแลสังคมและประเทศให้สงบสุข อีกประเด็นคือความสามัคคีในประเทศ บางประเทศได้ผู้นำไม่ดีแต่ก็ปล่อยให้อยู่ต่อ นี่เป็นปัญหา จึงเป็นเวทีแย่งชิงของบรรดาประเทศมหาอำนาจทั้งหลาย แต่ละประเทศมีความหวังดีต่อซีเรียมากแค่ไหน ไม่น่าเชื่อเลยว่าพวกนี้จะหวังดี ก็อ้างความเป็นตำรวจโลก อีกฝั่งหนึ่งก็ต้องโชว์อาวุธทั้งหลาย เพราะฉะนั้นซีเรียจึงเป็นเวทีพิสูจน์ความร้ายของมนุษย์มีจิตใจเหี้ยมโหดมาเกิดขึ้นจริงๆ บรรดาผู้นำแต่ละประเทศนั้นเราจะได้จับจ้องมองให้ถูก เวลาที่เราเลือกผู้นำ ใครที่เป็นผู้นำหัวรุนแรง ต้องการผลประโยชน์ พวกนี้ต้องเขี่ยทิ้งให้หมด มิฉะนั้นประเทศลุกเป็นไฟ ซีเรียก็เป็นตัวอย่างหนึ่ง เราจะอยู่ไม่ได้ ต้องเรียนรู้ว่าโลกใบนี้จะอะไรที่เราจะต้องดูเป็นตัวอย่าง สิ่งไม่ดีไม่ต้องเอามาแต่ต้องระมัดระวังเพื่อที่จะได้ไม่ประสบปัญหาแบบนี้

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า คุณวิชัยได้หยิบยกเรื่องผู้นำ คุณวิชัยพูดถูกว่าถ้าเราเลือกผู้นำผิด ประธานาธิบดีซีเรียตกเรื่องจริยธรรม แม้จะมีอำนาจหรือทุกอย่างก็ตามแต่ขาดจริยธรรม หลักสูตรทุกหลักสูตรที่เกี่ยวกับผู้นำต้องเน้นคนดีก่อน ผู้นำต้องเป็นคนดีแล้วคิดถึงคนอื่นความจริงถ้าเขาคิดได้ก็คงเสียสละไปนานแล้ว สิ่งที่เขาทำเหมือนเป็นฆาตกร เป็นอาชญากรทางสงครามต้องขึ้นศาล โรงพยาบาลก็ไม่ให้มีหมอ ฆ่าแม่กระทั่งเด็ก เมื่อเขาบ้าอำนาจขึ้นมา รัสเซียกับอิหร่านก็ต้องการมีอิทธิพลในซีเรีย ป้องกันสหรัฐอเมริกาไม่ให้เข้ามา ทำให้ล้มผลประโยชน์ของประชาชนธรรมดา ให้ติดตามจะเห็นตัวละครแม่ไม่ใช่ประเทศไทย ก็ต้องยอมรับว่าถ้าเราเป็นคนซีเรีย เขาไม่มีพื้นฐานเช่นด้านการศึกษา สาธารณสุข ไฟฟ้าและประปา ก็อาจจะไม่มีด้วย

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ได้มีประสบการณ์ในการจัดหลักสูตรตั้งแต่อยู่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว ได้มาทำที่มูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศ วันหลังศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ก็มี Chira Academy แล้วตั้งเป็น Chira Way เป็นความคิดของตนเองที่ได้สะสมมาเป็นเวลา 30 ปี ในเดือนพฤษภาคมและ

กรกฎาคมปี 2561 จะเปิดหลักสูตรจำนวน 2 หลักสูตรเป็นการนำศาสตร์พระราชามาร่วมกับการพัฒนาผู้นำยุค 4.0 แต่ละหลักสูตรใช้เวลาประมาณ 9 วัน 60 ชั่วโมง เวลาเรียนก็เรียนช่วงละ 3 วันแล้วเว้นอ่านหนังสือ 2 หลักสูตรนี้จะออกไปดูพื้นที่จริง ที่แรกคือเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี 3 วัน อีกที่คือดอยตุง จังหวัดเชียงราย ถ้าท่านสนใจ ก็จะมีโอกาสได้พบกับผู้เข้าเรียนจากหลายหน่วยงานจากภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ วิชาการ ภาคเอกชน จะผสมผสานให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกัน สิ่งที่น่าสนใจคือวิธีการเรียนที่กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม เรียกว่า ทฤษฎี 4L's ข้อแรกคือกระตุ้นให้คิด ข้อ 2 คือสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้ทุกคนมีความสุขในการเรียน เวลานั่งเรียน ก็จะไม่ให้เป็นแบบ classroom ข้อ 3 มีโอกาสปะทะกันทางปัญญา มี workshop และโค้ชไปร่วมมือและสุดท้าย หลังจากเรียนจบแล้วจะสร้างเป็นไลน์กลุ่มเชื่อมโยงกันต่อไป ต่อไปนี้ทุกคนเรียนรู้ทางดิจิทัล

คุณวิชัย วรธานีวงศ์กล่าวว่า ต้องเรียนหลักสูตรนี้เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง ความเป็นผู้นำไม่จำเป็นต้องมาโดยตำแหน่ง แต่ต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องยิ่งได้น้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ ทำให้มีความเป็นไปได้ในการเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0

บรรยากาศการสำรวจพื้นที่จัดหลักสูตรศาสตร์พระราชากับการพัฒนาผู้นำยุค 4.0 ณ เขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ที่มา: <https://www.facebook.com/a.chiraacademy/posts/2075543212459957>

บรรยากาศการสำรวจพื้นที่จัดหลักสูตรศาสตร์พระราชากับการพัฒนาผู้นำยุค 4.0 ณ จังหวัดเชียงราย

ที่มา: <https://www.facebook.com/a.chiraacademy/posts/2071635429517402>